

STÓRIR FYRIMUNIR VIÐ SAMSTARVI

– Samstarv millum føroysk lesandi uttanlands og fyritøkur í Føroyum hevur fyrimunir fyri báðar partar, og tí eigur meira at verða gjørt við at samstarva. Tað sigur 28 ára gamla Guðrun Winther, sum sjálv er Ph.d.-lesandi í Århus og fegin vil knýta sína verkætlan at eini føroyskari fyritøku. – Samstarv kann gerast ein avgerandi faktorur fyrri, hvørt høgt útbúnir føroyingar koma aftur til Føroya ella ikki, tá útbúgvingin er liðug, sigur Guðrun Winther

Rannvá G. Fossaberg

Guðrun Winther er ein av teimum mongu føroyingunum, sum er undir útbúgving uttanlands. Síðani 2006 hava hon, unnustin og 11 ára gamli sonurin búð í Århus í Danmark, har hon í lýtuni arbeiðir við eini Ph.d verkætlan. Evnið fyrri verkætlanina er samspælið millum fiti og útvikling av tunglyndi og sukursjúku.

Tá stóra starvsstevnan Jobmatch var seinast í desember mánaði, var eisini Guðrun Winther millum tey mongu, sum luttók á stevnuni fyrri at koma í samband við føroyskar fyrirøkur og stovnar.

– Høvuðsorsøkin, til at eg ynski at samstarva við eina føroyska fyrirøku ella stovn, er, at eg fegin vil flyta heim aftur til Føroya, tá eg eri liðug við útbúgvingina í 2016. Og tá haldi eg, at tað er ein stórur fyrimunur fyrri meg, at eg longu tá havi eitt netverk, soleiðis at eg kann brúka mína útbúgving og førleikar, sigur Guðrun Winther.

Fyrirøkurnar eru varnar

Verkætlanin hjá Guðrun Winther er mett at kosta 1,5 milliónir krónur. Sum Ph.d lesandi søkir tú um stuðul ymsastaðni til tína verkætlan, og higartil hevur Guðrun Winther fingið meginpartin av upphæddini

figgjaðan. Henni hevði dámt væl, at samstarva við eina føroyska fyrirøku, soleiðis at hon kann knýta verkætlanina til Føroyar og føroysk viðurskipti.

– Í slíkum førum er upplagt at fara á eina starvsstevnu sum Jobmatch, har lesandi og fyrirøkur kunnu hittast og gera møguligar samstarvsavtalur, sigur Guðrun Winther.

Men tað er ikki heilt lætt at fáa føroyskar fyrirøkur at stuðla slíkum granskingarverkætlanum.

– Fyrst og fremst er politiska játtanin til gransking ein ávís upphædd, sum ger, at ikki øll, sum granska, kunnu fáa stuðul, men eg ivist ikki í, at í fleiri førum mangla føroyskar fyrirøkur og stovnar vitan um granskingararbeiði. Men tað er

umráðandi, at tey lesandi duga at vísa fyrirøkunum á, hvussu ein granskingarverkætlan kann vera til fyrimuns fyrri ta einstøku fyrirøkuna ella stovnin. Kenna tey fyrimunirnar, er lættari at fara í eitt samstarv, sigur Guðrun Winther, sum tó skilir, at føroyskar fyrirøkur vísa eitt ávíst varsemi.

Samstarv gevur úrslit

At føroyskar fyrirøkur og stovnar stundum aftra seg við at samstarva við føroysk lesandi í útlandinum, kann hava nakað at gera við, at tey hava ilt við at síggja, hvussu ein slík iløga kann verða teimum til fyrimuns.

– Skulu tey tíma at stuðla, skulu tey merkja, at tey fáa nakað burturúr og vilja síggja, at stuðulin og samstarvið hevur eina

jaliga ávirkan. Og just teir fyrimunirnar, sum eru við samstarvi millum lesandi útisetar og føroyskar fyrirøkur, eru kanska ikki nóg eyðsýndir, heldur Guðrun Winther fyrri.

Hon heldur, at føroyskar fyrirøkur og stovnar eiga at gera sær meira dølt av útisetonum, sum eru undir hægri útbúgving.

– Tað er ímeðan tey lesandi eru í gongd við útbúgvingina, at fyrirøkur og stovnar kunnu fáa ágóðan av, at lesandi hava atgongd til nútímans útgerð, dáta og aðrar hentleikar, sum annars ikki eru tøk, sigur Guðrun Winther og heldur fram:

– Føroyingar við eini hægri útbúgving kunnu sum heild gagna landinum við so nógvum meira enn bara fakligu vitanini innan

eitt avíst evnið, sigur Guðrun Winther og sipar til, at tú sum Ph.d lesandi lærir at leiða verkætlanir, skriva umsóknir, undirvísa, leiða fundir og so framvegis. Við øðrum orðum lærir tú teg í prosessini at brúka nøkur ávís amboð, sum kunnu nýtast í øðrum samanhangum enn bara í útbúgvingartíðini.

Gagnar vinnulívinum

Guðrun Winther ivast ikki í, at fleiri av teimum verkætlanunum, sum føroysk lesandi arbeiða við, kunnu verða føroyska vinnulívinum til fyrimuns.

Hennara egna verkætlan kann hava eina jaliga ávirkan eitt nú føroysku fiskivinnuna.

– Í verkætlanini, sum eg arbeiði við, kanni eg, hvønn týdning kosturin, sum ein kvinna etur, meðan hon er við barn, hevur fyrri barnið og í sambandi við sjúkur, sum hetta barnið móguliga kann fáa sum vaksnið. Úrslitini kunnu hjálpa okkum at gera leiðreglur fyrri, hvat ein barnakona eigur at eta, og annars geva okkum vitan um, hvussu foreldur longu frá tí at barnið er í móðurlívi, kunnu ávirka við kosti, greiðir Guðrun Winther frá og heldur fram:

– Tað er serliga í sambandi við viðgerðarhættir, at úrslitini frá hesi verkætlanini kunnu beinleiðis ávirka føroyskt vinnulív, tí longu nú